

בש"פ 6510/22 - מדינת ישראל נגד יובל אוחיון, י"א בתשרי התשפ"ג

בבית המשפט העליון

בש"פ 6510/22

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: יובל אוחיון

בקשה להארכת מעצר ראשונה מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א בתשרי התשפ"ג (60022)

בשם המבקשת: עו"ד תום קובצ'י
בשם המשיב: עו"ד רן שחם

החלטה

לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

רקע עובדתי

1. נגד המשיב הוגש ביום 13.1.2022 כתב אישום המייחס לו עבירת הצתה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 24.12.2021 המשיב הגיע לחניון בעיר נשר שממוקם בקרבת

עמוד 1

אזור מגורים. שם, שבר את חלון הדלת של רכבו של אחר, הצית את גב המשענת של מושב הנהג באותו הרכב, ולאחר מכן נמלט מהמקום. כעבור זמן מסוים, לפי המתואר, הוזעקה ניידת כיבוי אש שכיבתה את האש שפרצה. עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בקשה זו הדגישה את המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב לאור עברו הפלילי העשיר, הכולל, בין היתר, עבירת הצתה אחרת שביצע, ושביניה הורשע ביום 4.2.2021 ונגזרו עליו מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

2. ביום 10.2.2022 קיבל בית משפט קמא את הבקשה והורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו אף מבלי להורות על קבלת תסקיר משירות המבחן. בתוך כך, בית משפט קמא פירט את כלל הראיות הנסיבתיות שהצטברו בעניינו, וביניהן זיהויו של המשיב על ידי מספר שוטרים; פציעתו וסימני הדם על אצבעותיו במועד מעצרו; כתמי דם אשר נמצאו על הרכב שהוצת ותאמו את הדנ"א של המשיב; גרסאותיו הסותרות של זה ביחס לפציעה כאמור, ועוד. בנוסף נקבע כי מסוכנותו של המשיב מתעצמת לנוכח ביצוע העבירה לכאורה בלב אזור עירוני ובסמוך לבנייני מגורים, ומהעובדה שנגד המשיב תלוי ועומד מאסר על תנאי בגין עבירה דומה. בהחלטה זו, ציין בית משפט קמא כי: "עיקר הקושי נעוץ בעושה - מדובר במשיב אשר לחובתו 12 הרשעות פליליות לרבות הרשעות בהצתה [...] המשיב סיים לרצות מאסר זה ביום 27/9/21, פחות מ-3 חודשים טרם האירועים נשוא כתב האישום כאן" (פסקה 32 להחלטתו של בית משפט קמא מיום 10.2.2022).

3. ביום 7.6.2022 התקיים בהליך העיקרי דיון הוכחות ראשון, ובמסגרתו הוצג, בין היתר, סרטון בו המתלונן, הוא בעל הרכב שהוצת, מתראיין בתכנית הטלוויזיה "שש" בהגשת אמנון לוי (להלן: הסרטון). ביום 21.6.2022 התקיים דיון הוכחות שני, ולמחרת נדונה בקשתו של המשיב לעיון חוזר בעניינו. במסגרת הבקשה, טען המשיב כי חל כרסום ראייתי בראיות התביעה המצדיק, לשיטתו, את שחרורו ממעצר. לטענתו, בסרטון מתייחס המתלונן לפרטים מוכמנים שנמסרו לו על ידי שוטרים - ובראשם כתמי הדם של המשיב שנמצאו על גבי הרכב - באופן הפוגע במהימנותו. יתר על כן, נטען כי במסגרת חקירה נגדית של שוטר שהיה מעורב במעצרו של המשיב (להלן: השוטר), הועלתה האפשרות שהדנ"א שנמצא על הרכב הועבר אליו באמצעות השוטר, ולא ישירות מהמשיב, שכן השוטר והמשיב נקלעו לעימות פיזי בסמוך למעצר, לאור התפרעות המשיב. ביום 5.7.2022 דחה בית משפט קמא את הבקשה וקבע, לאחר בחינת הטענות ועיון בחומרי החקירה, כי "עצמת הראיות פחתה קמעא" (פסקה 17 להחלטה מיום 5.7.2022), אולם לא במידה העולה לכדי כרסום ראייתי ממשי המצדיק התערבות. בית המשפט פירט ונימק קביעה זו, בין היתר, בכך שהאפשרות להעברת דנ"א דרך אחר, כאשר הדנ"א מושג מטיפות דם (ולא ממריחה, למשל) קלושה ביותר, לא כל שכן כאשר מדובר ביותר מטיפות דם אחת. לעניין הסרטון נקבע, כי אין לבחון את הטענות בהקשרו בשלב זה, משום שהמתלונן עדיין לא נחקר, ועל כן טרם עומת עם טענות אלו.

4. ביום 10.7.2022 נערך דיון הוכחות נוסף, במסגרתו המתלונן העיד ונחקר בחקירה נגדית. בעקבות זאת, ביום 21.7.2022 נידונה בקשה נוספת של המשיב לעיון חוזר בעניינו. המשיב חזר על טענותיו ביחס לכרסום הראייתי, והוסיף כי סתירות רבות בגרסתו של נפגע העבירה - הן ביחס לנאמר על ידו בסרטון הן ביחס להיבטים אחרים - מעידות על מהימנותו הרעועה. בהמשך, ביום 23.7.2022 דחה בית משפט קמא את הבקשה, הגם שציין כי "עצמת הראיות נחלשה משמעותית". כנגד זאת, הובהר כי סיכויי הזיכוי של המשיב נותרו נמוכים מסיכויי התביעה, ולכן לא נחצה הרף הדרוש לשם ביסוס טענת הכרסום הראייתי. הוער, כי לו היה המשיב מציג חלופת מעצר סבירה, הכוללת פיקוח או מסגרת אחרת, היה מקום להעדיפה. אולם, כל זמן שהמשיב מבקש את המרת מעצרו בשחרור מלא והרחקה מבלי להציג חלופות אחרות, הרי שאין לאפשר זאת, במיוחד בהתחשב בעברו הפלילי הטרי של המשיב בעבירה דומה.

5. משעתיים לחלוף תשעה חודשים מהמועד בו הושם המשיב במעצר מאחורי סורג ובריח, הגישה המדינה בקשה לבית משפט זה להארכת מעצרו, ואולם המשיב מתנגד להארכת המעצר. במסגרת הבקשה, וכן בטיעוניה בעל-פה שהועלו בדיון שהתקיים לפניו ביום 6.10.2022, טוענת המדינה כי מעשיו של המשיב, כמו גם עברו הפלילי המכביד, מעידים על מסוכנותו הגבוהה. המדינה הדגישה את העובדה שהמשיב ביצע לכאורה את העבירה בעניינו שעה שתלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בגין עבירת הצתה אחרת, וכשלושה חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסר בגין עבירה זו. עוד הוסיפה כי ככל שהמשיב מעוניין בחלופת מעצר, הרי שעליו להציג חלופת מעצר סבירה, שבכוחה לאזן בין האינטרס הציבורי שבמעצרו לבין ההגנה על חירותו, אולם הוא לא עשה כן. לבסוף, צוין כי קבועים שלושה דיוני הוכחות נוספים בחודשים דצמבר 2022 וינואר 2023, שבמהלכם עתידה פרשת התביעה להסתיים, ולאחריה תחל פרשת ההגנה.

מנגד, בא-כוח המשיב טען לפניו כי קביעת דיון הוכחות נוסף, חמישה חודשים לאחר דיון ההוכחות הקודם, אינה סבירה כשלעצמה, ועל כן אינה מצדיקה, לשיטתו, את הארכת מעצרו של המשיב. בהינתן העובדה שלמשיב אין חלופת מעצר מוצעת, יש לדידו להורות על שחרורו בתנאי הרחקה. בנוסף, בא-כוחו של המשיב ביקש לחזור על הטענות שהועלו בפני בית משפט קמא בדבר חולשת המסד הראייתי, ובתוך כך להציג גם בפני בית משפט זה את הסרטון המדובר.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה ושמעתי את טיעוניה הצדדים בעל-פה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצר להתקבל.

7. כלל ידוע הוא כי כאשר נדרש בית המשפט לבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות לבין האינטרסים של שמירה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי. בעשותו כן, ישקול בית המשפט, בין היתר, את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם; רמת המסוכנות הנשקפת ממנו לביטחון הציבור; חלוף הזמן מתחילת מעצרו; קצב ניהול ההליך העיקרי; וכן, את החשש לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות הנאשם מאימת הדין (בש"פ 7265/19 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 8 (14.11.2019)); בש"פ 4064/20 מדינת ישראל נ' חשאש, פסקה 13 (30.6.2020) (להלן: עניין חשאש)). ואולם, ככל שמתארכת תקופת המעצר, כך יש לראות בנקודת האיזון שבין האינטרסים כאמור כנוטה לעבר זכותו של הנאשם לחירות, באופן הדורש לבחון שוב האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר, שתפגע בחירותו של הנאשם במידה פחותה(עניין חשאש, שם; בש"פ 5480/21 מדינת ישראל נ' לוי, פסקה 9 (12.8.2021)). יחד עם זאת, כפי שקבע בית משפט זה לא פעם, קצב ניהול ההליך אינו חזות הכול, ויש לאזנו אל מול יתר השיקולים המנויים לעיל (בש"פ 3787/21 מדינת ישראל נ' חסין אבו זאייד, פסקה 6 (8.6.2021)); בש"פ 2061/18 מדינת ישראל נ' אברג'יל, פסקה 5 (29.3.2018)). יישום אמות המידה כאמור על המקרה שלפניי מוביל למסקנה כי יש לקבל את הבקשה, ולהורות על הארכת מעצרו של המשיב.

8. בעניינו, המסוכנות שנשקפת מהמשיב גבוהה. ראשית, יש לתת את הדעת לחומרת העבירה שמיוחסת לנאשם - הצתה - הנובעת מפוטנציאל התפשטות האש ומהנזקים החמורים שעלולים להתרחש בעקבותיה. פעמים רבות נזקים אלו בלתי-הפיכים, והפגיעות האפשריות ברכוש ובגוף עלולות להיות קשות ביותר. הצתת אש בצורה לא מבוקרת מסכנת רבים בשל הקושי לשלוט בהתפשטותה, ואין בעובדה שבמקרה דנן נגרם נזק לרכוש בלבד כדי להפחית ממסוכנות המעשה (בש"פ 6506/14 דנדקר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (26.10.2014)); בש"פ 336/15 ניסנוב נ'

מדינת ישראל, פסקה 8 (25.1.2015)). בהקשר זה יש לציין את נסיבות ביצוע העבירה, שהתרחשה בקרבת אזור מגורים ובסמוך לרכבים נוספים. זאת ועוד, עברו הפלילי המכביד של המשיב, הכולל 12 הרשעות פליליות, מעורר חשש ממשי להישנות התנהגות פלילית מצדו. חשש זה מוגבר בענייננו, שכן העובדה שהמשיב ביצע לכאורה את העבירה בגינה הוא עצור כעת, בשעה שתלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בגין עבירת הצתה קודמת, וכשלושה חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסר בפועל בגין עבירה זו, מצביעה באופן ברור על כך שהמשיב אינו חושש מאימת הדין, באופן שמקשה לתת בו אמון (בש"פ 1085/22 סלמן נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (2.3.2022); בש"פ 7342/20 גנגה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.10.2020); בש"פ 692/19 רז נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (12.9.2019)).

9. על מנת שתקום עילת שחרור ממעצר לאחר שנקבע בהליך קודם כי קיימות הוכחות לכאורה להרשעת המבקש כנדרש לצורך מעצרו, יש להצביע על שינוי משמעותי ודרמטי ביותר בראיות התביעה המצביע על כרסום מהותי בהן. שינוי זה צריך לעלות לכדי "מהפך ראייתי של ממש", כך שבעקבותיו תיטה הכף לעבר זיכוי של המשיב על פני הרשעתו (בש"פ 9001/03 איסקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (16.10.2003); בש"פ 383/12 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (18.1.2012)). במקרה דנן, גם בשים לב לסרטון ולעדויות המתלונן, לא ניתן לקבוע כי חל מפנה העומד ברף הנדרש. בסרטון נצפה המתלונן כאשר הוא מתראיין בנושא אירוע ההצתה, ובתוך כך מתייחס לפרטים שונים הנוגעים לאירוע, וביניהם גם לכתמי הדם שנמצאו על הרכב. על עניין זה, ועניינים נוספים נחקר המתלונן בחקירה נגדית, באופן שלהבנת בית המשפט קמא החליש משמעותית את עצמת הראיות נגד המשיב. מבלי להיכנס לגופם של דברים, אינני סבור כי בהינתן מכלול המערך הראייתי נגד המשיב, די בכך על מנת להביא למסקנה כי חל כרסום ראייתי כה משמעותי, ההופך את הקערה על פיה. אף אם נניח, כשיטת המשיב, שבית המשפט המחוזי הסכים לה, כי מהימנותו של המתלונן נחלשת לאור הריאיון וחקירתו הנגדית ביחס אליו (ויודגש, איני קובע דבר לעניין זה), הרי שהמארג הראייתי נגד המשיב איננו נשען באופן בלעדי על עדות המתלונן, אלא עדות זו רלוונטית בעיקרה רק להיבט מסוים של המסכת הראייתית (יכולת המשיב לספק הסבר מניח את הדעת לכתמי דמו שנמצאו על הרכב). קיימות בתיק ראיות נוספות הקושרות את המשיב למעשה ההצתה, אשר אינן קשורות כלל לעדות המתלונן - ובכללן, זיהוי של המשיב על ידי שוטרים סמוך למקום ביצוע העבירה; פציעתו ביד באופן שגרם לדימום ממנה; גרסאותיו הסותרות ביחס אליה. בהינתן מכלול זה, מסכת הראיות נגד המשיב עודה מבססות את גרסת התביעה ברמה שדי בה על מנת להצדיק את קביעת בית המשפט קמא, כי עוצמת הראיות נגד המשיב בהינתן מסוכנתו אינה מאפשרת את שחרורו ללא חלופת מעצר הולמת.

10. לצד כל האמור, סבורני כי לאור הימשכות ההליכים בתיק העיקרי בעוד המשיב מצוי במעצר מאחורי סורג ובריח, מן הראוי לעשות מאמץ לזרז את שמיעת התיק, באופן שיאפשר קבלת הכרעה בו במהלך החודשים הקרובים. לפיכך מתבקש המותב הדין בתיק העיקרי, בכפוף לאילוצי יומנו, לעשות מאמץ להקדים את דיוני ההוכחות הקבועים בתיק, באופן שימנע, ולמצער יצמצם, את הצורך בהגשת בקשות נוספות להארכת המעצר לבית משפט זה.

11. עוד אציין, כי אם ישתנו נסיבותיו של המשיב, ויעלה בידו להציע חלופת מעצר מתקבלת על הדעת, יש לאפשר לו להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום ההליכים לבית המשפט המחוזי בחיפה. בית המשפט המחוזי יבחן בקשה זו, ככל שתוגש, לפי מיטב שיקול דעתו.

12. סוף דבר: לאור האמור, מוארך בזאת מעצרו של המשיב בהתאם לסעיף 62 לחוק המעצרים בתשעים ימים נוספים החל מיום 13.10.2022 או עד למתן פסק דין בת"פ 28943-01-22 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי התשפ"ג (20.10.2022).

שׁוֹפֵט
